

Déli Hírlap

Aranykorlátosság és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 252, este 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 20 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítve havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 250 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postal kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1927 / PÉNTEK / DECEMBER 9

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, III. ÉVF. / 284 SZÁM

Zsidó

Barátaim egyike néhány év előtt heves vitát kezdett velem. Akkor volt az, mikor a magyarországi vörös urak véres árnyának letűnése után beösvényezték a magukat fehéreknek nevezők reakciója és a verekedések, kegyetlenkedések, éjszakai titkos látogatások és minden egyéb, amire a kilengés enyhé kifejezését kitalálták, napirenden volt. Barátom, aki mindig büszkén hivatkozott magyarságával és zsidóságát sem tagadta meg soha, ekkor végső nagy elkeseredésében kijelentette előttem, hogy borzalommal, utálattal és megvetéssel fordul el a magyar nemzettől, szégyenli, hogy eddig magyarnak vallotta magát és megtagadja magyarságát. Elmondottam neki, hogy minden józanul gondolkodó embernek nemzeti érzésén túl fáj az, ami Magyarországon történik, senki az atrocitások elkövetőivel magát nem azonosítja, de viszont néhány elszigetelt jelenségből az egész magyar nemzet lelki inferioritását megállapítani, vagy éppenséggel megvetéssel elfordulni tőle, sőt egész eddigi érzelmei és gondolatvilágunkat megtagadni, indokolatlan túlzás. Barátom felháborodásában nem fogadta el érveimet, sőt kijelentette, hogy soha többé lábát magyar földre nem teszi. Azóta sok esztendő, sok szomorú eseménye mögött gördült le a függöny. Nem gondoltam már erre a beszélgetésre, de most, hogy Nagyváradon az ott rendezett diákkongresszussal kapcsolatban szintén voltak fűtetések, verekedések, kirakat- és fejbetörések, sőt halálosan megsérült áldozata is van ezeknek a kilengéseknek, ismét eszembe jutott ez a sok esztendő előtt folytatott beszélgetés. És a véleményem ma sem lehet más. Végtelenül elszomorító az, ami Nagyváradon történt. Nem találunk eléggé súlyosan elítélő szavakat az ottani történésekre, megborzadunk már annak az elgondolására is, hogy hétköznapi polgárokat minden ok nélkül, csak azért, mert más felekezeti előírásai szerint imádják Istent, testi épségükben és vagyonukban károsítani lehessen. Azonban néhány éretlen agent provokátornak magát a törvényeken és emberieségen túltevő cselekedeteit és azoknak odiumát nem tudjuk az egész román nemzetre háritani. Nem a román

nemzet akarata nyilvánult meg Nagyváradon, mert a nemzet tudja, hogy minden atrocitás százszorosán fájó és ezerszeresen vérző sebet üt az ország testén. És ezek a sebek veszedelmes vérvetést jelentenek, melyet sokszor hosszú évek békés munkájával sem lehet pótolni. Az anyagi kár pótolható, a testi sebek begyógyulnak, a lelki sebek azonban megmaradnak és könnyen akadnak barátomhoz ha-

sonlók, aki egész Magyarországot elítélte a fehér terror kilengései miatt, hogy egész Romániát teszik felelőssé a nagyváradai véres eseményekért. Ez pedig az ország legvitalisabb érdekei ellen van. Bűn, megbocsáthatatlan vétek az állam nagynehezen megindult konszolidációs folyamata ellen. Nem a román nemzet oka ezeknek a kilengéseknek, nem is a diákság egésze, mint olyan, hanem azok a lelkiismeretlen

izgatók, akik az ifjúságot félrevezetve ilyen szégyenteljes eseményeket idéznek elő. Ha a hatóságok — amint ez minden körülmények között kötelességük lett volna — nem tudták megakadályozni az atrocitásokat, a törvény teljes szigorával kell lesújtani azokra a felelőtlen elemekre, akik semmivel nem törődve ilyen kilengések provokálásával szadisztikus hajlamaiknak keresnek kiélési formát.

A vörös rém végigszáguldott Oravicán, elpusztította a város nyugati részét több száz embert téve hajléktalanná

Timișoara, december 8.

Tegnap korán reggel villámgyorsasággal terjedt el Temesvárott a hír, hogy Oravica, Krassómegeye székvárosa lángokban áll. A legfantasztikusabb hírek láttak napvilágot, amelyek újabb tápot nyertek azáltal, hogy Oravicával megszakadt a telefonösszeköttetés. Resicával tudtunk csak összeköttetést kapni, ahonnan a tűzvész részleteiről tudósítók a következőket jelentette:

A keddről szerdára virradó hajnalon két óra tájban az oravicai kilencvennegyedik gyalogezred laktanyájának közvetlen közelében álló Schmidt-féle husfűstöltőben kigyulladt a kémény.

A kéményből a lángok átesaptak a tetőzetre és a ház percek alatt lobogó lánggal égett. A két nap óta dühöngő szélvész folytán a zsarátnok átrepült a laktanya tetőzeteire is, amely csakhamar szintén lángba borult.

Az emberek körében, akiket álmukban zavart meg a tűz, nagy riadalom keletkezett. A pánik nem volt indokolatlan, mert a tűz keletkezési helyétől szűk, szinte síkatorszerű úton vezet a városba és már az első pillanatokban nyilvánvalóvá lett, hogy az erős szélben az utcasor valamennyi háza veszélyben forog. Rémes zavar keletkezett, az emberek összevissza futkostak és senki nem tudta, hogy mitevő legyen. Közben a husfűstöltő teljesen leégett a laktanya épülete pedig tüztengerben állott. A lángok pirosra festették az eget és a tűz-

re hamarosan figyelmesek lettek a szomszédos községek lakói is.

Az oravicai tűzoltóság azonnal kivonult a tűz színhelyére, azonban a dühöngő elemmel szemben, amelyet a szél még jobban táplált tehetetlennek bizonyult.

Közben a szél mind erősebbé vált és a lángok elérték már a hosszú utcáor első házeit is. Csaknem pereről-perere újabb és újabb házak tetőzetén ütött ki a tűz.

Háztetőik roppantak össze, gerendázatok dültek le és a vörös rém feltartózatlanul haladt pusztító útján. A szomszédos Kákova község állomásfőnöke értesítette az összes környékbeli helyiségek hatóságait és állomásfőnökeit a tüzről és mindenholman segítséget kért. Reggel öt órakor összeköttetést tudott kapni a temesvári prefektúrával is, amelytől a temesvári tűzoltóság sürgős kiküldetését kérte. Oravicával közben minden összeköttetés megszakadt. A telefonpóznák elégték, a vezeték elszakadtak és így az érintkezés a külvilággal teljesen megszűnt. Reggel felé megjelent Oravicán a resicai tűzoltóság két garnitúrával, a gyári tűzoltóság, továbbá az aninal és a közelfekvő községek kisebb tűzoltósága is kezdetleges felszerelésükkel. Temesvárról B i s t e Leó városi tűzoltóparancsnokkal az élén két szakasz tűzoltó különvonaton indult el Oravicára három motorfeeskendővel. A temesvári tűzoltóságot ugyancsak különvonaton egy szakasz utász követte, hogy a tűz oltásában segédkezzenek.

Időközben a tűz egyik épületről a másikra terjedt tovább és délelőtt tizenegy órakor már negyven ház az összes melléképülettel és berendezéssel együtt a tűz martaléka lett.

A lángok kilenc óra tájban elérték az oravicai zsinagógát, amely szintén teljesen elpusztult. Innen a román templom felé harapódzott tovább a tűz és a déli órákban úgy látszott, hogy a román templomot sem sikerül megmenteni. Ekkor már ott volt a temesvári tűzoltóság is, amely a három motorfeeskendőt sietve működésbe hozta és délre sikerült a tűz továbbterjedésének gátat vetni.

Síralmas az a kép, amely a néző elé tárul. Egy kilométernyi hosszúságban minden romokban hever. Üszkös gerendák merednek az ég felé, amelyek még mindig izzásban vannak. Valóságos hamutenger lepte el a szűk utvonatát, amelyet a kiömlött víz csatakossá tett. Még síralmasabb azonban azoknak az embereknek a helyzete, akiknek kis házikójuk elégséggel csaknem minden vagyonuk oda-vesztett. Nemcsak az épületek maguk pusztultak el, hanem a szegény embereknek az állatállománya, a takarmány és a padlásokon felhalmozott tengeri is.

Kétségbeesett siránkozás és jajveszékés hallatszik mindenfelé. A rend fenntartásáról a katonaság gondoskodik és a hatóságok minden gondoskodása egyelőre arra irányul, hogy a hajléktalanná vált embereket a téli hidegben legalább igeiglenesen elhelyezzék.

Egy újabb
küldemény

Karlsbádi porcellánáru

megérkezett.

Az árak csodálatosan olcsók!
Tekintse meg kirakatainkat!

WOHLSTEIN

Belváros,
Szentgyörgy-tér

Az első hírek szerint száznál több ház lett a tűz martaléka, azonban az esti órákban megállapították, hogy negyvenhárom lakóház az összes melléképületekkel pusztult el. A kár így is felbecsülhetetlen és az óriási szerencsétlenségben még szerencséről lehet beszélni, hogy kisebb sérülésektől eltekintve, emberéletben nem esett kár.

Az oltási munkálatokat nagy mértékben megnehezítette, hogy Oravicán nincsen elegendő mennyiségben víz. Az ugynevezett román városrészen keresztül, amely a tűz főszéke volt, folyik ugyan egy kis patak és a közelben két kisebb tó is terül el, de ezeknek vize mind kevésnek bizonyult. Csak a tűzoltóság emberfeletti munkája tette lehetővé, hogy a tüzet lokalizálták. A megye székhely közhivatala és a színház, mely a régi Magyarország legelső közhivatala volt, távolabb fekvő, nem forogtak veszedelemben.

Oravicán körülbelül tíz nap előtt is kigyulladt egy ház és amint azt annak idején részletesen megírtuk, már akkor tartottak tőle, hogy a szélvész folytán az egész várost tűzveszedelem fenyegeti.

Oravica szűk völgykatlanban fekszik a város maga tulajdonképpen csak egy utcából áll és így tűz esetén mindig fenállott az a veszély, hogy az egész város elpusztulhat. Ezernyolcszázhetvenötben egy tűzvész teljesen elpusztította Oravica nyugati részét, a hol most is dühöngött a vész, utána pedig a főszolgabírósg kiadta a rendeletet, hogy valahányszor a Kossova fúj, a tűzhelyeken a tüzet el kell oltani. Ennek a rendeletnek az volt a magyarázata, hogy akkoriban még a legtöbb házból nyitott tűzhely volt, később azonban, amikor a nyitott tűzhelyek lassanként megszűntek, a rendeletet nem vonták ugyan vissza, de azt senkinek sem eszébe jutott. Többször felmerült az a terv, hogy Oravica vízellátását meg kell javítani, erre vonatkozólag számítások is készültek, azonban a kivitel anyagi eszközök hiányában nem volt eszközölhető.

Felépül

a temesvári Nemzeti Ház

Timisoara, december 8.

A temesvári városházán tegnap nagyfotosszerű értekezlet volt, amely a Lloyd-soron tervbe vett Nemzeti Ház építésével foglalkozott. Az új kulturpalota részére tudvalevőleg az iparkamara székháza mellett levő területet szánták. Ungurean Manó, a kulturális ügyek felügyelője, elnökölt a bizalmas értekezleten, amelyen résztvett Coste Gyula dr. prefektus Georgevici Lucian dr. főpolgármester és Gradinariu Emil kulturatanácsos is. Körülbelül harmincegyen millióra lesz szükség, hogy ez az impozáns kulturhajlék felépüljön. Néhány millió lei már rendelkezésre áll és a bizottság úgy vélte, hogy nagyarányú gyűjtéssel és propagandával sikerül majd a költségek jelentékeny részét előteremteni. A kérdés különben még csak a megbeszélés stádiumában van és a kivitel részletei tekintetében további tanácskozások szükségesek még.

PREMIER

csak jólláde
4 különféle
fajta

Felülmul minden eddig gyártott minőséget. :- Ezen kiváló minőségű csokoládét kizárólagosan

KANDIA
gyártja.

Ma már mindenütt kapható

Katasztrófa zudul Temesvár lakosságára

ha jövő év május havában a háztulajdonosok felmondhatnak és a lakbéréket felemelhetik, amiért is a Lakóvédő Egyesület a városházán kért támogatást

Timisoara, december 8.

A temesvári Lakóvédő Egyesület népes küldöttség járult tegnap délután Georgevici Lucian dr. főpolgármester elé, hogy a város vezetője előtt elpanaszolja mindazokat a bajokat, melyek a lakókat nyomják. Nagy Hugó dr. főtitkár, rámutatott arra a kétségbeesett helyzetre, amelyben a lakók az új lakbértörvény miatt jutottak és amely

lehetővé teszi, hogy a háztulajdonosok 1928. május elsején kiköltöztessék őket és felemelt lakbéréket állapítsanak meg.

Szeptemberben a lakók Temesvár országos kongresszust tartottak, amelyen elhatározták, hogy a mai állapotnak május elsején tulajdonképpen a hosszabbítása érdekében országos kongresszusból kifolyólag memorandumot is intéztek a kormányhoz. A főpolgármesterhez pedig azért jöttek el, hogy őt, mint a város atyját kérik, a városi tanáccsal egyetemben hasson oda, hogy a lakók mozgalmát a kormánynál eredményes legyen.

Élénken utalt arra a katasztrófára, amely Temesvár lakosságának kilencven százalékát érné, ha május elsején mostani lakásából kiköltözni volna kénytelenek.

Sokan az utcára kerülnének, mert azokat a házbéréket, melyeket a háziurak kérnek, nem tudják megfizetni. Arra is kérte a főpolgármestert, járjon közbe, hogy miként az a közszükségleti cikkeknel történik, az 1-2-3 szobás lakások bérét maxszimálják.

A küldöttség második szónoka Légrady István volt. Kifejtette hogy számos háziur a vízdíjakat és különösen a vízdíjtöbbletet önkényesen veti ki a lakóra.

A háziur nem közli a lakóval, hogy a vízvezetési igazgatóság mennyi vízdíjat követel az egyes lakások után, hanem maga veti ki a fizetendő részt a lakókra.

Ennek eredménye az, hogy igen sok háziur nemcsak a saját vízhasználatát fizetetti meg a lakókkal, hanem még ennél jóval többet is és ilyenformán burkolt formában a megengedettnél magasabb házbért szed. Arra kéri a főpolgármestert, a vízvezetési igazgatóság tegye lehetővé, hogy minden lakásba szereljenek fel vízmérő órákat. Utalt végül arra, hogy a kereskedők igazságtalanul magas vízdíjakat kötelesek fizetni.

Georgevici Lucian dr. főpolgármester részletesen megokolt válaszában megígérte, hogy tanulmány tárgyává teszi a küldöttség panaszait.

Az illetékes tényezők már évek óta foglalkoznak azzal a kérdéssel, miképpen lehetne a háztulajdonosok és a lakók érdekeit összeegyeztetni.

Jól ismerik azt a harcot, amely ezen két érdekesoport között fennáll és a kormánytényezők mindenesetre meg fogják találni a megoldás legjobb módját. A lakóknak nem kell félni igazságos ügyük veszélyeztetésétől, de figyelembe kell venni természetesen a háztulajdonosok egzisztenciális érdekeit is. Ami a vízvezetési igazga-

tóság kivetésére vonatkozó panaszokat illeti, a város vezetősége évek óta foglalkozik a vízdíjak jogos és méltányos kivetésének kérdésével. Hogy minden egyes lakónak külön vízmérő órája legyen, ezt csak fokozatosan lehet bevezetni, mert a város évente csak bizonyos meghatározott számú órát kap.

A vízdíjat és a többletdíjat minden évben kulcsszámítás alapján állapítják meg és a város legköze-

lebb az érdekelteket is meghívja azért, hogy a kivetés minél inkább megközelítse az igazságos mértéket.

Belátja, hogy a kereskedők méltánytalanul nagy vízdíjat fizetnek a lakókkal szemben és amennyire lehet, itt is javítást ígért.

A küldöttség két memorandumát a főpolgármester átvette és a deputáció tagjai azzal a megnyugvással távoztak, hogy ügyüket jó kezékbe tették le.

Fegyelmi bizottság elé kerülnek

a tanonciskolai könyvek és tanszerek botrányának hősei

Timisoara, december 8.

Többször foglalkoztunk már a tanonciskolai könyvek és tanszerek ügyével, amelyeket az inasiskolák igazgatói a Cartea Romaneasca és a Galambos-könyvkereskedő cégeknek akartak eladni. A könyveket és tanszereket az ipartestület szerezte be az iparosok által összeszedett hatszáz ezer leányi összegben és azokat kiadta a tanonciskolák igazgatóinak a tanoncoknak való kiosztás végett. Ezek egy részét az iskolák igazgatói Sepi Valér utján félajánlották a két cégnek, a Cartea Romaneasca színlég belement a vásárba és így lehetővé tette az ügy leleplezését. Az ipartestület feljelentésére Georgevici Lu-

cian dr. főpolgármester Gradinariu Emil kulturatanácsos vezetésével vizsgálóbizottságot küldött ki, amely előtt az igazgatók azzal védekeztek, hogy az eladni szándékolt tanszerek és könyvek még az előző évekből maradtak meg. A bizottság ebben az ügyben javaslatot terjesztett a tanács elé, melyet az állandó választmány tegnap délután tárgyalta. A javaslat az volt, hogy a város fossa meg állásuktól az igazgatókat és azoktól pénzbüntetést is szabjon ki rájuk. Az állandó választmányban hosszú vita volt a kérdés fölött és végül is úgy döntöttek, hogy az inasiskolák igazgatók ügyét a fegyelmi bizottság elé utalják.

Szomorú árverés a zálogházban

ahol gazdát cserél sok szegény ember egyetlen holmija

Timisoara, december 8.

Ki nem váltott arany, ezüst tárgyak, ékszerek, ruhaneműk, fehérneműk nyilvános árverésen el fognak adni...

A kegyelet hegyén — franciásan így nevezik a zálogházat: Mont de Pieté — kegyetlen, komor hangú hivatalos hirdetőmánya mondja ezt. Dobogó szívvel nézte már napok előtt ezt a hirdetőményt sok szegény ember, aki elzalogosított holmiját nem tudta megszabott időig kiváltani, vagy meghosszabbítani. És elkövetkezett december hetedikének délutánja: az árverés ideje. A zálogház terme zsufolyva Ékszerészek, órák tucatjával szoronganak ott. Magánember is akad, de alig van reménye rá, hogy vásárolhasson. Tulciáltálják a hivatásos aranyművesek.

Hevesen licitálnak egymásra is. De azért vigyázva. Nem akarják az árakat túlságosan felhajtani. Hátul a falak mentén bus, szomorú, lehorgasztott fejű férfiak, asszonyok állanak. Valószínűleg érdekelve vannak valamely elérvezendő tárgynál. Azért jöttek, hogy azt a tárgyat, melyhez boldogabb, szebb idők emléke fűződik, még egyszer lássák, mielőtt az idegenek kezébe kerül.

— Egy arany cigarettatárcsa, ötezer lei. — kiáltja a becsüs.

És megindul a licitálás tíz leivel, husz leivel, száz leivel egészen ötezerkilencszáz leig.

Sorra kerül eladásra egy aranylánc, egy női arany nyaklánc, egy rövid férfi arany óralánc. Az aranyművesek minden tárgyat megnéznék, a kezükben levő mérlegekkel megméri és vigyázva licitálnak. Mindegyiküknek jut az elköttyavetyélt holmiból. A zsufolt tömegből valaki egy nikkell óra licitálásánál beleszól:

— Én is látni akarom az órát.

— Jöjjön előbbre, — kiált vissza a becsüs.

— Nem tudok, de csak tessék errébb adni az órát, messze vagyok az ajtótól, nem szökhetek meg.

Kézről-kézre jár az óra, míg hozzá jut. Akkor négyszáz leiről felverték az árát már hatszázra.

— Jótállással adják? — kérdi az ember, amikor végre a kezében van az óra.

— Ha jótállással akar vásárolni, akkor menjen óráshoz, — válaszol a becsüs, — vissza az órát!

A vásárból így nem lesz semmi és ez az óra is egy órásnak jut.

— Két jegygyűrű, háromszázhusz lei.

Néma csend.

Talán mindenki arra gondol, mi esoda összeomlása lehetett az a boldogságnak, amely egy házaspár két gyűrűjét sodorta ide. Csak pillanatok mulva licitál valaki tíz leivel.

Az ékszerészek aztán összeszedik magukat és végre egyikük háromszázhetven leiert megveszi.

Mennyi láthatatlan köny, mennyi sóhaj tapad ezekhez a tárgyakhoz, melyeket itt eladnak! De nem lehet másképp, el kell adni azokat. Ez a rend.

Mértföldeket mehet,

országot bejárhat a

„VULPE“ cipőkkel

Olcsóság és tartósság tekintetében utólréhetetlenek.

Ujdonság! 500 pár minta bokszi-cipő vizhallanítva és dupla talp al alkalmazottaknak 700 lei árban

KADI & Co.

Belváros, Széchenyi-palota.

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petöfi esárda mögött

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688) Ugyanott téglák is kaphatók.

Toprongyos csavargók és öreg koldusok

kerülnek elő a rendőrségi fogda sötétjéből, ahová Temesvár utcáin való koldulás miatt zárták be őket, most pedig legtöbbször eltoloncolják

Temesvár, dec. 8.

A rendőrségi fogda kulesárja, Crisan altiszt, akinek mellén a háborúban szerzett vitézségi érem foglal helyet, végigmegy a rendőrprefektúra udvarán és megáll a fogda egyik ajtaja előtt. A kulesot, amely olyan nagy, mint a lakatosmühelyek cégére, beleilleszti a zárba, megforgatja, beszél a fogdába, amelyből ködként repül ki a pára, aztán a zsebéből jegyzéket húz elő, felolvass pár nevet. A következő percben a fogda mélyéből szomorú, szánalmas alakok lépegetnek elő.

Azt hinnéd, hogy Dante pokláinak egyik köréből jöttek elő ezek az alakok. Inkább rongycsomók-nak néznéd őket, ha nem látnád, hogy két lábon járnak. Öregek, borzasak, rogyantak.

Crisan altiszt kíséri őket Rode Sándor rendőrigazgató és Bobrik Milán rendőrtiszt elé, akik a csavargók ügyét intézik. Mert ez a hat emberoncs, aki itt ballag, csavargó.

Megkezdődik a kihallgatás.

Az első egy alacsony férfi, kis kabátban vacog. Kemény félcilinderkalap van a fején. Ebből a kalapból azonban a felső fedél teljesen hiányzik és fekete posztóból nagy öltésekkel folt van rávetve. A karimáját is spárgával erősítette oda a kalap többi részéhez. A rendőrség tetten érte, amint a városban koldult.

— Hogy én koldultam volna, — méltatlankodik — az nem igaz. Nem koldultam én. Nem vagyok arra rászorulva.

Aztán büszkén a jobb kezével kiüllesztett mellére mutat:

— Kérem, én a városi szegényház lakója vagyok. Nekem megvan mindenem, tehát nem kell koldulnom.

A rendőri jelentés azonban az ellenkezőjét állítja. Kijelentik előtte ha tagad, akkor tovább is a fogdában marad addig, amíg előkerül a rendőr, aki tettenérte, amint koldult. Erre már engedékenyebb lesz.

— Kérem én nem koldultam, — mondja magyarázóan, — hanem az úgy volt, hogy mentem a Hunyadi-úton és velem szemben jött egy ur aki azt mondta: „Hallja maga szegény ember, itt van magának három lei, vegyen magának rajta cigarettát, vagy pálinkát.“ Így volt kérem és nem másképp. Én nem koldultam. De igaz-e, nagyságos ur, bolond lettem volna, ha a kínált pénzt nem fogadtam volna el.

Az öreget, aki különben hatvan nyolc esztendő, figyelmeztetik, ha még egyszer kolduláson érik, akkor nem lesznek tekintettel ar-

ra, hogy a szegényház ápolója, hanem elküldik valamely regáti telepre, ahol a koldusokat és csavargókat internálva tartják.

Most az egyszer meglegesznek azzal, hogy viselkedéséről értesítik a szegényházat. Az öreg megvakarja a fejét:

— No, majd ad nekem a gondnok ur! Biztos, hogy vagy két hónapig nem enged ki a városba.

A következő embernek olyan különös alakja van, hogy önkénytelenül is arra kell gondolnom, úgy néz ki min valami apostol. Bajszatlan arcát ka-laptalan fejének felfelé álló szürke haja keretezi be. Egyik fülétől a másikig kanyarodik ez a hajkeret és az a kinézést adja neki, mintha glória fogná körül. Régi fekete kabát van rajta. Ennek a kabátjának előtte már lehetett vagy husz gazdája és mind-egyik tett rá emlékül egy-két foltot

Hatvan leiből élt két hétig

Hogyan csinálta ezt? Az öreg gondolkodik, aztán legyint a kezével és szól:

— Csak megéltem valahogy, szegényesen. Ha nem volt több, be kellett érni ezzel is. Aztán sok a jó ember az ilyen gazdag városban, néha csak adtak egy falat kenyeret is.

A rendőrigazgató beletekint a rendőri jelentésbe és megállapítja:

— Itt áll, hogy maga üzletről-üzletre ment és mindenholva benyújtotta a tenyerét és koldult.

— Ez sem volt koldulás. Én csak megkérdeztem, hogy nem kell-e fakanál, mert majd a jövő héten ismét hozok Bázosról fakanalat.

— Hát akkor miért kapott pénzt az üzletekben?

— Kérem, azok biztosan előre kifizették a fakanalat.

Az öreg előtt kihirdetik a határozatot, hogy hivatalos úton hazatoloncolják Bázosra, azonban ha még egyszer bemerészkedik Temesvárra, akkor elküldik a csavargótörvény alapján egy regáti telepre.

Vöröshaju harmincöt év körüli férfi a következő. Az arca, mintha lángban égne, úgy világítanak a szakáll és a bajusz régen nem beretváli borostái. Minduntalan a szájához emeli esontos, erős ökleit és rájuk fúj. Fázik a két keze. Hát még mennyire fázhat a lába. Ninesen cipője. Mezitláb van.

— Maga is koldult, itt áll a jelentésben, — bökk oda az igazgató egy írásra.

Az egyik lábán cugos cipő a másikon fűzős félcipő. Abban azonban mindkét cipő megegyezik, hogy egyformán rongyosok. Jobbról és balról egy-egy ócska és lapos vászontarisznnya lóg az emberen. Ezt a két vászontarisznját kersztbevetett spárta tartja. Szintén koldulásért és szintén tagad.

— Én nem koldultam. Bázosról jöttem ide fakanállal. Ezeket a fakanalakat magam faragtam és eljöttem a városba, hogy eladjam azokat.

— Hány fakanalat hozott?

— Huszat.

— Mikor jött azokkal Temesvárra?

— Két hét előtt.

— Mennyiért adott el egy fakanalat?

— Három leiért.

— Hát ha mindegyiket eladta, kapott összesen hatvan leit.

— Nem igaz a jelentés, — mondja — én nem szoktam koldulni. Kérem, én napszámos vagyok.

Ha munka akad, dolgozom, ha ninesen munka, koplalok. Inkább eladom a legszükségesebb dolgomat, de nem koldulok.

Tessék idenézni, mezitláb vagyok és pedig azért, mert eladtam a cipőmet, hogy kenyeret vehessek.

— Ne hazudjon. Magát a parkban az egyik padon részegen találta a rendőr. Mikor felébresztette, a kezét nyújtotta feléje, alamizsnát kért és jajgatott, hogy már két napja nem evett. Mikor a rendőrt aztán felismerte, akkor el akart szaladni. De az megfogta magát. Arra a kérdésre, hogy miért van mezitláb, meglepetve nézett a lábára és ijedten jelentette ki, hogy cipőjét ellopták, amíg aludt. Ez valószínű is.

A vörös naplopóval nem sokat teketóriáznak. Elküldik Baceauba, ahol magához hasonló társak kompániájában munkára fogják.

És sorra jön még az élet hét esetétje. Mindegyik tiltakozik a koldus vádjá ellen, de mindegyikre rábizonyítják, hogy tényleg koldult.

Szomorú csapat ez nagyon. Ott állnak végül a folyosón a kihallgatás után. Vannak köztük, akiket eltoloncolnak, vannak, akik munkatelepre kerülnek, csak éppen a szegényházi öreget engedik haza. k. e.

zenészek vannak és magam is úgy találom, hogy elsősorban ezeket kell foglalkoztatni.

— Műsorunk válogatott és nívós lesz. Eredeti román darabbal nyitjuk meg a színházat és több román újdonságot fogunk játszani, de természetesen nem maradnak el a műsorról más nemzetek kiváló szerzői sem. A magyar szerzők közül szerepelni fognak a drámai társulat műsorán Molnár Ferenc, Lengyel Menyhért, Drégely Gábor és mások. Az első magyar darabunk Lengyel Menyhért Taifunja lesz. Az operettek előadására is nagy gondot fordítunk majd. Hogy a kiállítás minél pazarabb legyen, magunkkal hozzuk saját remek díszleteinket, azonkívül pedig itt is fogunk egész csomó díszletet csináltatni. Mint a drámánál, úgy operettben is fogunk eredeti román darabokat adni, de természetesen kitűnő idegen operetteket is.

Botoiu szinigazgató végül kijelentette, hogy a színházról teljesen kizárja a politikumot. A színházban kizárólag a művészet fog uralkodni.

A kisebbségeket is meg akarja nyerni színházának azzal, hogy számos olyan darabot fog játszani, melyet a magyar és német közönség már ismer és így a román előadást akkor is élvezheti, ha a román nyelvet történetesen nem is érti meg jól.

Kifogástalan

az új színház elszámolása

Timisoara, december 8.

Az új színház építési munkálatainak befejezésével kapcsolatban a kormány megbizta Petrescu belügyi vezérfelügyelőt, hogy a színházra vonatkozó összes iratokat, árlejteéseket, költségvetéseket és munkálatokat a legpontosabban vizsgálja felül. Petrescu több napi munka után befejezte a vizsgálatot és jelentését a miniszteriumnak írásban teszi meg. Elutazása előtt kijelentette a város illetékes tényezői előtt, hogy a vizsgálat eredménye mindenben kielégítette és kifogástalan kezelést állapított meg. Mindössze egy kisebb alaki hibát talált, amely azonban pótlólag helyrehozható. A város ugyanis egyes munkálatokat szabad kézből rendelt meg, mert így olcsóbban jutott hozzá, mintha az árlejtes előírt rendszerét alkalmazta volna. A százezer leien felüli munkálatoknál azonban a szabad kézből történt megrendelést jóváhagyás végett fel kellett volna terjeszteni a miniszteriumhoz tudomásvétel végett. Ez a miniszteri utasítás tavaly érkezett, amikor Georgevici Lucian nem volt főpolgármester, így ő erről nem tudott és most utólag intézkedett, hogy a szabad kézből kiadott és százezer leit meghaladó munkálatok iratait a miniszteriumhoz terjesszék fel.

Magyar szerzők darabjait is adja

a január közepén Temesvárra jövő krajovai társulat

Timisoara, december 8.

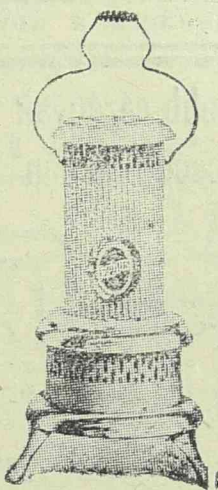
Január tizenötödikén megnyílik az új temesvári városi színház. Aznap vonul be a színházba a leégett krajovai román színház társulata amely körülbelül három hónapig fog játszani. Botoiu krajovai szinigazgató, aki jelenleg Temesvárott tartózkodik, munkatársunk előtt terveiről és programjáról a következőket jelentette ki:

— Nagy és tökéletesen megszervezett társulattal jövünk Temesvárra.

Először úgy volt, hogy csak drámai társulattal jövünk, azonban ezt a tervet megváltoztattuk, és énekes személyzetet is hozunk.

Ezenkívül nagyszerű balletkarunk is van. Zenekart nem hozunk magunkkal. Tudomásom szerint ugyanis Temesvárott különben kiváló hivatásos

„PETROLUX“

a petroleumgázkályhák között a legjobb, miután teljesen füst- és szagnélküli, minden lakásban és üzlethelyiségben nélkülözhetetlen!

„PETROLUX“
TIMISOARA, IV, Str. I. Văcărescu
(Bem-utca) 30. (371)

Látogassa meg az idén is

vételkényszer nélkül a nagy

karácsonyi játékarukiállítást

STERNFELD A. utóda cégnél

SCHWARTZ GYULA

Temesvár-Belváros, Merczy-utca 2.

1614

Versenyen kívül!

Karácsonyra vásároljunk

Kincs-nél

télikabátot

Kincs-nél

angol átmeneti kubátot

Kincs-nél

városi bundát

Kincs-nél

bőrkabátot

Kincs-nél

szőrmekabátot

Kincs-nél

férfiöltönyt

Kincs-nél

gyermekruha

különlegességet

mert minőség és olcsó ár tekintetében

KINCS ARTUR

ruhatelepe

Gyárvaros, Andrassy-ut Tel.: 18-53

Versenyen kívül áll!

Az utolsó csók

Irta: Tristan Bernard

EMELKEDIK A VÖRHENYBETEK SZÁMA. A városi főorvosi hivatalhoz beérkezett jelentések szerint múlt hó végén Temesvári területén zennegy vörheny, három tifusz és t différiás beteget kezeltek. December hó negyedikéig újabb bejelentések hat vörheny és két différiás esetet. Időközben felgyógyult egy-egy vörheny, tifusz és différiás beteg. Ugyanmá e hét elején orvosi kezelés alatt állott tizenkilenc vörhenybeteg, három différiás és két tifuszbeteg. Az azó hét kimutatásával szemben ez az adatot visszacsúsztat, mert a vörhenybetegségek száma ezuttal Temesvárott is emelkedett.

Olcso és hasznos karácsonyi ajándékok GALAMBOS-cégnél!

Ujvári Károly ragyogó művésze husz évét meghaladó idő óta csillog a színpadon, ahol közvetlenül romszenvés alakja körül humor, komikum, ötlet és főleg kiváló színészi készség árad a közönség felé. Ujvári alamikor a temesvári színház pomád énekes és táncos, ha kellett opera drámai művésze volt, azóta pedig a nagy német színpadok ünnepeit műésze lett. A kabaré, varieté és artisa-világ nevesei között éppen olyan itünő, mint annak idején a különböző darabok szerepeiben volt. Jelenleg a Palace-kávéház változatos műorának kimagasló száma Ujvári Károly fellépése, aki énekes-prózában közel egy órán át szórakoztatja, kagratja a közönséget. Elseje óta van Temesvárott, de holnap, pénteken már eljéjen új műsorral kedveskedik közönségének, amelyhez való szeretete soha egy pillanatra nem csökkent.

Barabás Bélát felmentették az igazság vádjá alól. Brassóból jelentik: Három esztendő előtt Barabás Béla volt aradi szenátor a Brassói Lapokba írt, amelynek Magyarok karácsonya volt a címe. A cikkben igazságot láttak és eljárást indítottak Barabás ellen. Az ügy előbb a hadbíróág elé került, amely azonban illetéketlenségét jelentette ki. Erre áttették az iratokat a törvényszékhez. Többesbíri elnapolás után a tárgyalást most tartották meg. Barabás Béla rámutatott arra, hogy életének hetvenkét évéből negyvenet politikai tevékenységben töltött el és mindig az volt a célja, hogy közállapotok javulását érje el. Az inkriminált cikkben semmi alázítás nincsen. Utána Nagy Sándor dr. aradi ügyvéd beszélt, majd tanácskozársra vonult vissza a törvényszék. Az ítélet megállapította, hogy a cikkben nincsen igazítás és azért Barabást felmentette.

Őszkor és télen cipőkre legjobb legjobb a vörös, barna, ssürke és fekete színű recézett Ceylon Crepe-talp. Hó- és sárcipőket fekete recézett gummival olcsón újakká javítunk.

Csak a 12367. sz. a. román szabadalom versenyképes.

Kiváló minőség! Szép kivitel! Tartós!

„PITROFIN” műhely
Józsefváros, Bulev. Carol (Hunyadi-ut) 6.

— Mi van magával, Leonné? Ugyan, hagyja azt a szoknyát holnapra, ma inkább javítsa ki az uram felöltőjét. De mi az? Csak nem sir?

— Semmi, nagyságos asszony, semmi.

— De mondja csak el, mi bántja?

— Ép ma négy éve... szegény fiam...

— Meghalt a fia?

— S még hozzá hogyan! Az én igazi nevem, nagyságos asszonyom, Huch-euxné. Vidéken éltünk, Párisban nem ismer senki. Husz éves koromban mentem férjhez, az unokabátyám vett el. Híatheti házasság után hirtelen meghalt szegény. A kis fiam nyolc hónappal az apja halála után született. En ekkor, hogy magamat és kis gyermekemet fentartsam, átvettem a nagy-némém kis üzletét. Szépen kerestem, szépen neveltem a fiamat, aki mikor iskolába került, nagyon derék, okos, kiváló tanuló lett: tizennyolc éves koráig csak örömet szerzett nekem, sehová sem járt, a könyveket bujta szüntelenül.

...Egyszer aztán valamelyik barátjának a házában megismerkedett egy környékbeli kereskedőnek feleségével. Ekkor lőrtént, hogy egy napon azzal a kéréssel állott elő, hogy neki négyezer frankra van szüksége. Tudta, hogy van egy kis megtakarított pénzem. Természetesen megkérdeztem, mire kell a pénz. Eleinte himezt-bámozott, aztán bevallotta, hogy viszonyra van a bizonyos asszonyval s ennek a férje most csőd szélén áll és az ő megmentésére kell. Én természetesen megtagadtam a kérését.

...Erre kijelentette, hogy elmegy a keresztapjához. Az öreg nyugalmába vonult hordógyáros volt, kint lakott a város szélén, már a nyolcvan felé járt. Megmondtam a fiának, hogy ugysem kap tőle semmit, legfeljebb végtelenen magára haragítja. Hiába volt minden, elment. Este tizenegyig vártam rá, hiába. Ekkor aztán lefeküdtem. Nyugtalanokdtam ugyan.

— **Krétával az ajtóra** Irta bucsulevelét. Topoláról jelentik: Gonber József topolai gazdálkodó felesége, mialatt férje távol volt, az istállóban felakasztotta magát és mire észrevették, már meghalt. Gonber József jó módu gazdálkodó évekket ezelőtt nősült meg és házasságából több gyermeke származott. Az asszonyt az utóbbi időben féltékenység gyötörte és emiatt a családi élet békéje is felbomlott. Az asszony buskomor lett és elkeherdesében határozta el magát arra, hogy megváltik életétől. Gonberné bucsulevelét az istálló deszkajátárára írta fel krétával. A furcsa bucsusorokban meghatóan kér bocsánatot férjétől és gyermekeitől, hogy ilymódon válik meg az élettől és azt írja, hogy nem akar további kellemetlenségek okozója lenni.

„DARMASDHI” a Royal barban.

— Két teherkocsi közé került Stoicu János napszámos, aki a józsefvárosi pályaudvari fűtőházban dolgozik, tegnap kora reggel a Mehalában levő lakásáról a vasuti sineken jött keresztül és nem vette észre, hogy ott egy tehervonat rendezése folyik. Véletlenül éppen akkor haladt keresztül az egyik sín páron, amikor két vagon egymásnak töltak. A két kocsi közé került Stoicunak két oldalbordája törött el, azonkívül súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mentők a kórházba szállították.

MALNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalkikus sósgyógyviz. A legjobb nyálkaoldó gyógyszer. Gyomorégést azonnal megszüntet. Mindenütt kapható.

Kutkezelőség: Brassó. 1723

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timișoara Str. Vladimirescu 50

de hiszen már máskor is előfordult, hogy kimaradt éjszakára, hát elaludtan.

...Reggel korán kimentem a piacra. Hát mit hallok! A kofák arról beszélgetnek, hogy a város végén tegnap egy rézgyertyatartóval agyonverték egy száz éves öregot, valami hordógyáros volt szegény, hogy bizonyosan olyasvalaki követte el a gyilkosságot, aki tudta, hogy az öregnek pénze van.

...Képzelteti, nagyságos asszonyom, milyen lelkiállapotban mentem haza. Amint belépek, ott találok a fiamat, Henrit, amint éppen a felöltőjét mossa. És sírok, jajveszékelek, ő csak áll, nyugodtan, még nekem kellett szörnyű helyzetének tudatára ébresztenem, siettettem, hogy meneküljön, pénzt adtam neki, átöltöttem, kitudskoltam, a ruháit elástam az udvaron. Aztán jöttek a detektívek, az ügyész. Mindent feltartak, nem találtak semmit. Ugy éreztem, hogy most minden rendben van, Henri elmene-kült, ideje volt rá, egyhamar nem fog visszajönni...

...Két nap múlva visszajött... visszahozta az asszony... ott lestek rá a detektívek az asszony háza körül: elfogták. Kihallgatás, tárgyalás, vádbeszéd, védőbeszéd: halálra ítélték.

...Az ügyvéd felutazott Párisba kegyelemért. A kegyelmi kérvényt elutasították. A fogházigazgató megengedte, hogy egy pillanatra még láthassam fiamat. Koromsötét folyosókon vezetett végig.

...Na, itt vagyunk, mondta Bellot ur a második emelet egyik cellája előtt. Aztán beszélt: **Huch-eux**, valaki van itt, meg akarja esőkolni magát...

...Felködlött az alakja az ajtóban s halkan ennyit mondott: „Te vagy az, Fanny!” Aztán arcához simult az arcával és megcsókolt, oly forrón, oly eszeveszetten, ahogy még soha az életben senki meg nem csókolt...

...Nem vette észre, hogy én vagyok... Boldogan halt meg...

— Meghalt az utcán. Rékásról jelentik: Wetter Margit harmincnyolc éves asszony az egyik üzletben vásárolt és mikor hazafelé tartott, hirtelen összeesett. Mire az emberek segítségére mentek, már halott volt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg.

Karácsonyi vásár!
Függönyök, szőnyegek kedvezményes áron
Weisz si Comp S. A. (Palatul Weisz)

* Női filc- és bársonykalapok legelőnyösebben N. C. Daniel cégnél. Detaileadás a gyárépületben József-tér 12.

— A Lloyd Taverna decemberi műsora világvárosi. Az eredetiséget, ötletet, humort Boyer és Walden világhírű bécsi groteszk komikusok képviselik. A műsoron szerepelnek még Boucuet Ilse és Hubert Jean kiváló francia táncos-pár, Kitty Star szolótáncosnő, a magyar operaház volt tagja. Nagy sikerre tarthatnak igényt Gittu, Girlls és Lola Czernin szolótáncosnők. A zenét az országos híru Marian—Muntean kamara enekar szolgáltatja. A nagyszerű konyha, kávéházi árak, kiváló italok, figyelmes és pontos kiszolgálás teszik Temesvár közönségének kedvenc helyévé a Tavernát. Előadás után parketten táncol a közönség.

A LENGYEL—LITVAN KÉRDÉS. Genfből jelentik: Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország és Japán képviselői hosszasan tanácskoztak a lengyel-litván kérdéstről. Valószínűleg Ishi japán delegátust bízzák meg, hogy a tanácsban a kérdés előadója legyen.

— Leégett malom. Bukarestből jelentik: A bukaresti Herdal-malom ki-gyulladt és dacára a tüzoltók megfeszített munkájának egyik szárnya teljesen elpusztult. A berendezésen kívül nyolcvanezer darab rozskenyér és négy vagon makaróni is a lángok martaléka lett.

Követeljen mindenütt AMITIE-bélyeget.

* Poplin, flanel, zephir-pyjámák, gyapjuszövet otthonkák legelőnyösebb beszerzési forrása. Gabriel Papp, Str. Alba Julia 5 sz. a., a Hotel Ferdinanddal szemben.

— A lipcei mintavásár bemutatása Temesvárott. Angerbauer Jenő a Kereskedők Egyesületének kezdeményezésére a belvárosi moziban vetített képekkel illusztrált előadást tartott a lipcei mintavásárról. Széles körvonalakban vázolta a lipcei mintavásár-történetét attól az időtől kezdve, amikor a kereskedők az egész világból jöttek oda áruikkal. Ma a helyzet egészen más. A kiállítók tömege óriási módon megsaporodott, azonban ezek áruikból csupán mintákat állítanak ki. A kiállítók száma a legutóbbi vásár alkalmával tizenkétezer, a látogatóké pedig százötvenezer volt. A kiállítás területe százharmincezer négyzetmétert tett ki. Tekintettel azonban arra, hogy a legtöbb kiállítási helyiség emeletes, a kiállítási terület háromszázezer négyzetméternél is nagyobb. A nemesak tanulságos, hanem élvezetes előadást a közönség tetszéssel hallgatta végig.

Karácsonyi játékaruk legolcsóbban és legnagyobb választékban LÁNG VÁLY áruházában Temesvár, Hitelbank-palota.

— Betörő a Gyárvárosban. Jelenítettük, hogy a rendőrség elfogott egy Mészáros János nevű huszonhét éves csavargót, aki a Rékási-uton levő Weisz-féle szatócsüzletbe betört. Mészárosot tegnap átkiszérték az ügyészségi fogházba.

* John-féle gőzmosógépek, takaréktűzhelyek, állandóan égő kályhák a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók Scherter Ottónál Timisoara, Belváros.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Kreszta István és Mager Nándor** kézműáru raktárát megvettem és az alanti áron árusítom:

flanel, zeír	40	lettől kezdve
d. laine, ceton, ch ffon	40	" "
eponee	35	" "
grenadin	60	" "
duplaszées gyapjusövet	150	" "
140 cm gyapju-kabatazövet	240	" "
140 cm széles vatein	140	" "
Velour-Chiffon	500	" "
crepp-marocain se-lyem	120	" "
kab at-selyem	180	" "
kab at-és-selyem	180	" "
Charmeuse-taft stb.	300	" "

JULIU BILLITZ
CETATE,
Strada Merczy No. 4.

Apró hirdetések

ELŐFIZETŐINK ebben a rovatban az utolsó előfizetési díjnyugta felmutatása ellenében december, jövő év január és február havában havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

ELŐFIZETŐINK ezenkívül minden hónapban egyszer tíz leírt közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést ez a rovatban ez év december, jövő év január és február havában, az előfizetőnyugta felmutatása ellenében.

ELŐFIZETŐINK, akik nem előfizetői a lapnak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy ez év december, jövő év január és február havában szintén tíz leírt kapnak egy tíz szög terjedő apróhirdetést, ha az alábbi szelvényt naponta kivágják és tíz egy-sütán következő sorrendben ma ellátott szelvényt beadják a kiadóhivatalba.

ELŐFIZETŐINK az apróhirdetések közzétételét a reggel megjelenő lapban, az elírásokat előtte való napon déli órákig beadnak a kiadóhivatalba.

ELŐFIZETŐINK és nem rendelkező olvasók részére az apróhirdetési díjak a következők: Egy szó három vastag betűvel öt leí. Legkisebb apróhirdetés ára harminc leí.

ELŐFIZETŐINK részére egy apróhirdetés ára husz leí.

ELŐFIZETŐINK HIRDETÉSI DIJ mindenegyes esetben előre fizetendő.

9 A Deli Hirlap
sz. apróhirdetési szelvénye.

Levelezés

Levelezés irat, jobb iparosok, levelezni kérik a kiadóhivatalban. Levelet kérünk a kiadóhivatalba. (2928)

Házasság

Házasság elt ember 2 nagyobb leánygyermekkel. Vagyonságosabb hölgyek akár gyermekekkel is irjanak „Szép az élet” jellegére a kiadóhivatalba. (2930)

Alkalmazás

Alkalmazás számoló gép- és gyorsírást perkiül a kiadóhivatalban keresetük. Ajánlatokat a kiadóhivatalba. (2929)

Allást keres

Allást keres gépi- és gyorsíró állást keres. Cím: a kiadóhivatalba. (2926)

Allást keres évig volt közigazgatási tisztviselő, bármilyen irodában önállóan dolgozó 29 éves férfiakat román, magyar és német nyelveken, gépelni is tud, állást keres azonnal a kiadóhivatalba. (1811)

Lakás

Lakás nyelvi hallgató mellé butorozott szobába kellemes ellátással lakótárs kerestetik. Erzsébetváros, Korona-u. 3. fidsz. jobbra. (2574)

Lakás butorozott szoba december 15-re magányos úriembernek kiadó. Ajánlatokat „Tiszta szoba” jellegére kérek a kiadóhivatalba. (2937)

Lakás szobas, előszobás lakás azonnal beköltözhető kiadó. Gyárvaros, Tavasz-utca 10.

Lakás szoba, konyhas lakás új épületben azonnal kiadó. Lelelés nincsen. Cím: Gyárvaros, Buziási-ut 67. (1803)

Adás-vétel

Adás-vétel éveset használt Siemens-villanykályha olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. (2804)

Adás-vétel adó autóbunda, rövid bőrbunda, téli ruhák. Erzsébetváros, Jósika-utca 4, jobbra. (1808)

Adás-vétel karia” petroleumkályha eladó. Cím a kiadóhivatalban. (1804)

Adás-vétel szobaberendezés 10.0'0 leírt eladó, Megtekinthető III, Pósta-utca 16, Szikvizsgár. (1805)

Adás-vétel egy jókarban levő 3 számú Wertheim-cassa jutányos áron eladó. Megtekinthető „Helios” művirággyár Belváros, Jenőherceg-utca 12 alatti. (1792)

Szerelem a vérpádon túl

A Deli Hirlap regénye a parasztlázadások korából

7

Schmidthannest ez dühbe hozta és úgy gondolta, ha a leány szépszerével nem akar az övé lenni, akkor erőszakkal lesz.

Odalépett hozzá és meg akarta eskölni.

A leány ellökte magától, ami vágyát még jobban felingerelte. Dühösen támadt Magdolnára és erővel akarta magáévá tenni.

Magdolna kétségbeesetten védekezett. Valóságos harc kezdődött közöttük.

Akkor nyitott ki az ajtó és belépett rajta Magdolna apja. A leány sírva borult az apa vállára és elpaszolta neki gyötrődését. Schmidthannes pedig fogait csikorgatva vonult ki és visszafordulva fenyegetve rázta az öklét:

— Odajut még a te Józsefed, ahová való, a vérpádra!

Elmult a karácsony és az újév is. Eljött a farsang is, amikor más években ilyenkor vidáman járta a sok tánc. Magdolna sóhajtozva gondolt arra, hogy az ősszel Józseffel még azt tervezték, hogy tavaszra egybekelnek. Ki tudja, mikor lesz az? Ki tudja, hogy egyáltalán bekövetkezik-e valamikor?

Már beköszöntött a vidékre a tavasz, amikor egyszer csak ez a hír járta:

— Holnap beviszik az összes foglyokat Salzburgba, ahol itélkezni fognak fölöttük.

És csakugyan másnap az összes foglyokat felállították a vár udvarára. A porkolábok kettesével összekötötték őket. Jakab mester és József egymáshoz voltak láncolva. Nekik azonban nemcsak a kezükön volt lánc, mint a többieknek, hanem a lábukon is.

Mikor a szomorú menet, kísérve lovas és gyalogos csatlósoktól kilépett a várkapun és a Salzburg felé vezető úton megindult a falu minden lakosa nézte őket. Ott állott Magdolna is és majd megszakadt a szíve. Zsebkendőjét arcához szorítva még akkor is ott állott, amikor már a menet messze járt, a kíváncsi emberek pedig rég szétszéledtek.

Egyszerre egy hang zavarta meg elmélyedésében:

— Mi az, szép Magdolna, te nem akarsz hazamenni?

A beszélő Syhmidthannes volt.

— Látod, — folytatta szavait — most elvitték Józsefedet és aligha fogod többé látni. Gondold meg, hogy nem akarsz-e már most végre a feleségem lenni.

Magdolna válasz nélkül megfordult és hazaindult.

Schmidthannes utánakiáltott:

— Amikor megdondolod magad, csak üzenj. Ha megunom a várakozást, másképpen járok el veled. Ne gondold, hogy apád mindig a segítségemre jöhet majd.

Andert nem vitték el a fogolyszállománnyal. Miután ott élt a csatlósok szobájában, megfeszültek róla. Csak később tudott ki, hogy ez a feledékenység az életét mentette meg.

Hire járt, hogy husvét után itélkeznek Salzburgban a foglyok fölött.

Magdolna egy nap elment az apát-ságba és bekéredzett a jó Bernát kanonokhoz. Letérdelt eléje.

— Gyermekelem, — szölt az agg pap — csak Isten előtt szabad térdelni, de ember előtt nem. Én is olyan ember vagyok, mint te.

Magdolna elcsirta az öreg papnak a maga véghetetlen fájdalomát és segítségét kérte, hogy vőlegényét kiszabadíthassa a fogházból, mielőtt elítélik.

A jólelkű öreg pap hosszú és megindító hangú levelet írt a salzburgi püspöknek és kérte, kegyelmezzen meg Józsefnek.

Boldogan dugta Magdolna a levelet keblébe és másnap atyja kíséretében megindult Salzburg felé. Az öreg ember alig tudott vele lépést tartani és amikor olykor leült pihenni, Magdolna nógatta, hogy siessen, majd lesz elég ideje pihenni Salzburgban.

Végtelennek tetsző út után végre ott voltak Salzburgban. Magas házak között haladtak. Az utcákon tömérdek nép nyüzsögött és mind egy irány felé igyekezett. A sokaság őket is magával sodorta.

Egyszerre egy nagy téren találták magukat. A tér közepén magas deszkamelmény volt. Az emelvény körül katonák. Magdolna és apja egészen a katonák sorfaláig jutottak. Onnan jól láthattak mindent. Egy esomó fekete taláros férfi állott az emelvény szélén.

— A bíróság, — suttogta a nép.

Amott, az emelvény közepén egy széles fatöng mellett vörös köpenyes férfi állott. Még a fején a csuklya is vörös volt. A kezében fényesen csillogó bárd volt, amellyel a fatöngre támaszkodott.

— A hóhér, — suttogta a nép.

Magdolna nem tudta miért, de úgy érezte, hogy egyszerre végtelen nyugodtság vesz rajta erőt. És akkor tullan a lépcsőn felfelé tizenkét ember lépkedett fel az emelvényre. Valamennyien bányászöltönyt viseltek. És mindmegannyi egynek a kivételével olyan ismerős volt.

Magdolna a tizenkét bányász között ott látta a maga Józsefjét, a vőlegényét is. Ezt a látványt is csodálatos nyugodtsággal viselte el. Mint ha semmi köze sem volna ahhoz a fiatal, szép, sápadt, szőke férfihoz. És egyetlen hang, egyetlen megmozdulás nélkül végig tudta nézni, amint a hóhér pribékjei sorra megragadták az egyes bányászokat, odavonszolták őket a tőkéhez, letérdelésre kényszerítették, a fejüket rányomták a borzalmas fára, a hóhér pedig egy bárd-suhintással lenyakazta őket.

(Folyt. köv.)

MOZI

JÖNI **JÖNI**

NAPOLEON

2 részben, 22 felvonásban.

Az emberiség leg-szebb hőskölteménye

Karácsonyi,

Tel.: 11-18

lakodalmi, eljegyzési és alkalmi ajándékok

legolcsóbban kaphatók

IRITZ ékszerésznél

Belváros, Mercy-utca.

Budapestre utazik?

20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője olcsó szobáinkból

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha).

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhet egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.

Előrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg,

saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

A keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Déli Hírlap

1927 DECEMBER 9

LEGUJABB

III. ÉVF. 284 SZÁM

A kisebbségek jogainak érvényesítésére eddig nem sok történt

Bukarest, december 8.

A kamara tegnap délután ülést tartott, amely előtt a kormánypárt tagjai gyűltek össze értekezletre. Ezen Bratianu Vintila miniszterelnök közölte, hogy a nemzeti parasztpárt visszatartotta az ő kolaborációs ajánlatát, tehát tovább halad azon az uton, melyet Bratianu Jonel megjelölt.

A kamara ülésén Bratianu Vintila miniszterelnök felolvasta a kormány deklarációját, amely kifejti, hogy Bratianu Jonel halála után mint miniszterelnök

kötelességének tartotta a nemzethez fordulni az összes erők egyesítése végett. Felhívásának nem volt meg a kellő visszhangja, ezért a kormány folytatni fogja az elődje által megkezdett konszolidációs munkát.

A trónbeszédben foglalt program megvalósításra van. Elsősorban a költségvetést fogják elintézni. Ami a kisebbségeket illeti, széleskörű konszolidáció vezet e tekintetben a kormányt. Kéri a parlament támogatását ebben a munkában, amelyben számít nemcsak pártjára, hanem az összes jó románok támogatására.

Maniu Gyula kijelenti, hogy nincsen bizalommal a kormány iránt. Követeli a kormánytól, adja át helyét a nemzet szabad akaratából választott többségnek. Lupu dr. támadja a nemzeti parasztpártot, majd Roth Hans Ottó dr. a szászok részéről kijelenti, hogy nem elegendik bele a román pártok egymás közötti harcába, de megállapítja, hogy a kisebbségi jogok érvényesítése felé nem sok lépést tett a jelenlegi rendszer. Követeli a gazdasági és valutáris kérdések mielőbbi rendezését. Willer József dr. a Magyar Párt nevében szintén a kisebbségi jogok érdekében emelt szót. Kifejti, hogy

a Magyar Párt ellenfele ugyan a kormánynak, ez azonban nem jelenti azt, hogy a román népnek is ellenfele volna.

Anghelescu hadügyminiszter betervezte ezután a katonai amnesztia-ról és az 1928. évi kontingens sorozásáról szóló törvényjavaslatokat.

Bratianu Vintila miniszterelnök választott ezután Maniunak és hangsúlyozza, hogy rendületlenül megy tovább a maga útján. Tagadja, hogy a liberális párt és a kormány nem kép-

viselik a nemzet többségének akaratát. Az új választások rossz hatást váltanának ki külföldön, az országban pedig békétlenséget és zavart okoznának. Csodálkozik azon, hogy komoly politikus a mostani időkben új választást követel. A kamara nagy többséggel ezután bizalmat szavazott a kormánynak, majd Bratianu Vintila betervezte az új költségvetési javaslatot.

Simionescu kérdezi a kormányt milyen intézkedéseket foganatosít a zavargásokkal szemben. Duca belügyminiszter erre közli, hogy a kormány a legnagyobb szigorúsággal fog elfojtani minden rendezőzavarást.

Sajnálja a történeteket és meggyőződése szerint a zavargásokat nem intelligens és komoly diákok követték el. Az ülés ezzel véget ért.

A kormány háromtagu bizottsága vizsgálja felül a nagyváradi eseményeket

Bukarest, december 8.

A kormány tagjai tegnap délben Bratianu Vintila elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen a miniszterelnök ismertette a kormány által a parlamentben teendő deklarációt. Ezután Duca belügyminiszter beszámolt a Nagyváradon történt diák-tüntetésekről. Bejelentette, hogy a belügyminiszterium azonnal megbizta Varariu közigazgatási vezérfelügyelőt az események megvizsgálásával és kérte a kormány hozzájárulását, hogy az igazságügyi és a hadügyminiszterium megbízottjaival együtt Varariu vezérfelügyelő Nagyváradon a vizsgálatot kezdje meg. Az igazságügyminiszteriumot Fildan nagyváradi táblai főügyész, míg a hadügyminiszteriumot egy tábornok fogja képviselni. A nagyváradi eseményekről a kormány hivatalos kommunikét is adott ki, amely így szól: A vizsgálat van hivat-

va bebizonyítani, hogy kiknek a művei voltak azok a mindenképpen sajnálatos események, amelyek a nagyváradi diákkongresszus alkalmával történtek. Alapos a gyanu, hogy idegen elemek férkőztek a diákok közé. A kormány el van határozva, hogy a legszigorubb eljárást indítja meg a zavargásban bűnösök és felelősök ellen.

A tüntetések Nagyváradon a kongresszus befejezése után is folytatód- tak és az éjszakai órákban több csoport megtámadta a zsidó templomokat. Ezeknek berendezését összerombolták és az utcára dobálták ki. Egy nagyobb csoport tüntetőleg tegnap délután Kolozsvárról végigjárta az utcákat, betörte a kirakatokat és három zsidó templomot összerombolt. A zavargás nagy pánikot idézett elő a városban. A nagyváradi zavargások során megsebesült Weiszlovics Emil szállodatulajdonos állapotában javulás állott be.

Meghalni jött Temesvárra egy nő mert megtudta, hogy férje mással él

Timișoara, december 8.

Egy szerencsétlen elhagyott nő dobta el tegnap magától az életet. Gáspár Róza huszonöt éves petrozsényi nő három nap előtt Temesvárra jött, hogy itt megkeresse alkalmazásban levő férjét. A Merciuța 3. számú házban lakott, ahon-

nan másnap az Aranykör-szállóba költözött. Megtudta azonban, hogy a férje egy más nővel állott össze. Erre elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Szilágyi József napszámosal hozatott magának két kiló faszénets aztán bezárkózott szobájába. Mivel egész estig nem mutatkozott,

bekopogtak szobájába, de nem kaptak választ. Rosenthal szállodás erre felfeszítette az ajtót, mire a szobájából erős gázszag ömlött ki. Az ágyon ott feküdt Gáspár Róza holtan. Az asztalon husz aszpirin adag papírja volt, melynek tartalmát bevette, mielőtt a gázfejlesztő szert a földre helyezett lavórban meggyújtotta. A rendőrségnek levelet hagyott, melyben megírja, hogy önként megy a halálba s kéri, hogy halála után a székre helyezett ruháját adják rá. A rendőrség részéről Stoica komiszár jelent meg a helyszínén, aki intézkedett, hogy a holttestet a belvárosi temető hullaházába szállítsák.

Letartóztatták

egy petróleumvállalat vezetőit

Beeskerek, dec. 6.

Feltűnést keltő letartóztatás történt Beeskereken. A rendőrség őrizetbe vette Komlós Ferenc és Rákos Jenő ismert beeskereki kereskedőket, az Anglo-Jugoslavensko Petrolejskora-t. beeskereki kirendeltségének vezetőit, akik ellen az a gyanu, hogy nagy összeggel károsították a céget. Komlós és Rákos azzal védekeznek, hogy a mostoha gazdasági viszonyoknak és a rossz üzletmenetnek estek áldozatul. A beeskereki kirendeltség forgalma legutóbb alábbhagyott és a nagy kiadások mindent felemésztettek. A vállalat deficitelt dolgozott és hogy megtarthassák pozíciójukat, azokból a bevételekből fedezték a hiányt, amelyet kicsinybeni eladás révén szereztek. A kicsinybeni eladást megtiltotta a központ, ők azonban mégis árusítottak és az így előteremtett összegek- ből állították helyre a deficitet révén felbillent egyenleget. A központ váratlanul ellenőrzést végeztetett, amely alkalommal a raktáron lévő árukészlet felülvizsgálásakor megállapították, hogy a fiók deficitje több százezer dinár. Az Anglo-Jugoslavensko Petrolejsko részvénytársaság sikkasztással vádolja Komlóst és Rákost, akik azonban állhatatosan tagadják, hogy a pénzt saját céljaikra fordították volna.

MISZTIFIKÁCIÓ VOLT A VOLT TRÓNÖRÖKÖS ELLENI MERÉNYLET. Bukarestből jelentik: A francia fővárosból Bukarestbe érkezett táv- lirat szerint a francia rendőrség megállapította, hogy a volt román trón- örökös elleni merénylet híre misztifi- káció volt. A hír azt célozta, hogy a román kormányra nézve kedvezőtlen atmoszférát teremtsenek. Marinescu diákok, aki a merénylet tervét kieszélték, Párisból kiutasították.

Hó- és sárcipőket

ELASTICA gummiipar, Temesvár-Józsefváros,

szakszerűen készített fekete/recézett gummival a legolcsóbb árban

Strada Mocioni (Csillag-utca) 60 (volt régi papírgyár)

Gyűjtőhelyek: Kádai & Co., Lloyd sor

Schojbert P., Gyárvaros, Fő-utca

Popper Linoieumház, Kossuth-u. (Kobelt-ház) és Frisch Lajos cipész, III, Dózsa-u. 51.

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.

HELICON-nyomda, Timișoara.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.